

Blockchain Teknolojisiyle Eskişehir Kendi Parasını Basabilir mi?

Eskişehir kendi kripto parasını tedavüle sokarsa ne olur diye kafa yormak ilginç olabilir

Bitcoin vb öncü kripto paralara ne olacağını bilmiyorum ama blockchain teknolojisinin para "basmanın" özelleşmesi yolunda geri dönülmez bir aşamayı temsil ettiğini düşünüyorum.

Son zamanların popüler konusu kripto paralarla ilgili değişik görüşler var ve sadece kişilerin değil, devletlerin de kafası karışık. ABD ve Japonya bunu varlık olarak görüp vergisini alıyor. İngiltere döviz, Almanya para gibi görüyor ama bazı koşullarda kazançtan vergi alıyor. Bir yandan engelleneceği, yasaklanacağı, batacağı konuşulurken öte yandan dünyayı değiştireceğini iddia edenler var.

Benim işe bakışım şu şekilde;

Para basımı tarih boyunca çok değişik aşamalardan geçmiş ancak arkasındaki ortak tüketici tavrı aynı; o parayı basana duyduğunuz güven. Bazen altın gibi değerlerin güvencesiyle bası-

lıp dağıtılmış, bazen de arkasında bir menkul değer veya yasal irade olmadan. Örneğin ABD'de 19. Yüzyılda bankalar kendi paralarını basabiliyorlardı. Ulus devletler döneminde ulusal paralar çok sıkı denetim altında ve darphanelerde ileri teknoloji kullanılarak basılıyordu. Amaç yine "güven" vermek. Hem taklidi zor, hem de arkasında koca devlet var. Tabii insanların artan taleplerine banknot yetmeyince, bankalar krediler, kredi kartları vb enstrümanlarla "para basmayı" tekrar özelleştirdi. Bugün bir banka güvendiği müşterisine istediği kadar kredi verebilir. Yani (kaydi) para basabilir durumda. Bunun karşılığında aldığı teminatlar var kuşkusuz ama onlar da yine güvene ve kolektif iradeye dayanıyor. Bugün dünyanın rezerv parası dolar. Yaygınlığının ve konvertibilitenin sebebi de insanlardaki "ABD batmaz" düşüncesi. Roma batmış, Osmanlı batmış, gün gelir ABD de batabilir kimilerine göre pek ihtimal vermiyoruz ki dolar almayı sürdürüyoruz.

Güven Borça
Marka Danışmanı

Yani hayattaki hiçbir şeyin sandığımız kadar "maddi" temeli yok. O yüzden yeni blockchain teknolojisi "para basmanın özelleşmesi" için büyük bir fırsat sunuyor. Şu an tek eksiği güven ve kolaylık.

Şahsen bu bitcoin işini iki binlerin başındaki dot.com balonuna benzetiyorum. O dönem hayatımızı temelden değiştirecek bir buluş olan internet ve tabii ki bundan kısa vadeli kazanç elde etmek isteyen bir grup temerküz etti. Sonra ne oldu? İlk ortaya çıkan dot.com girişimleri patladı ama bu yeni ağ her şeyi temelden değiştirerek hayatımızdaki yerini aldı. Patlama sonrası ayakta kalan Google, Amazon, Facebook vb dünyanın en değerli markaları.

Tahminimce bugün çığınca yükselen ve arkasında kimin olduğunu bilmediğimiz bitcoin gibi balonlar patlayacak ve ardından başkaları bu işi ilerletecek. Benim derdim de o, kim insanlarda bu güveni sağlar ve büyük ağabeylerin çıkaracağı muhtemel engelleri aşar ilerler?

Mesela ünlü antropolog ve Kültür Kodu kitabının yazarı Clotaire Rapaille gelecekte ulus devletlerin yerini şehir devletlerin alacağı tezini savunuyor. İşin siyasi yönünü bilemem ama ekonomik olarak şehirlerin bağımsızlığının arttığını görebiliyoruz. Bu tahminini referans alırsak, bazı şehirlerin kendi kripto paralarını piyasaya sürüp bölgede yaygın kullanımını teşvik etmelerini bekleyebiliriz. Bu bağlamda güvenilen ve takdir edilen kurumlarca yönetilen Eskişehir kendi kripto parasını tedavüle sokarsa ne olur diye kafa yormak ilginç olabilir. Belediye, ticaret odası ve üniversitenin desteğiyle üretilen bu para şehirdeki her mekanda, dükkanda, toplu taşımada geçmeye başlarsa çok ilginç yerlere gidebilir iş. Belki zamanı var ve zorlukları olacak ancak kesinlikle kafa yorulması gereken bir konu.

Eskişehir'i zenginleştirecek böyle bir devrimci girişimin potansiyel riskleri nelerdir dersiniz;

- İşe uzun soluklu bir değişim aracı gibi değil de altı aylık spekülatif kazanç fırsatıyla bakılması,
- Yukarıda bahsettiğim iş birliğinin sağlanamayıp her kurumun kafasına göre hareket etmesi,
- Yasal iradenin çıkarabileceği muhtemel engeller ve öngöremedi-

ğimiz bir sürü şey olsa da eğer becerirsek hem dünyaya iyi bir örnek göstermiş oluruz, hem de kentimize ciddi değer katarız.

İş kolay değil tabii ki ancak teknoloji hazır görünüyor. Gerisi sabır, zaman, irade...

Neden olmasın?

